

**UCHWAŁA Nr XVII/279/07
RADY MIEJSKIEJ w ŁODZI
z dnia 28 sierpnia 2007 r.**

w sprawie przyjęcia Programu Nowe Centrum Łodzi.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 i 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327), art. 12 pkt 4 w związku z art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 167, poz. 1759) w związku z uchwałą Nr XXXIV/568/04 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 14 lipca 2004 r. w sprawie przyjęcia „Uproszczonego lokalnego programu rewitalizacji wybranych terenów śródmiejskich oraz pofabrycznych Łodzi na lata 2004 – 2013”, zmienionej uchwałą Nr XLIII/753/05 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 19 stycznia 2005 r., Rada Miejska w Łodzi

uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Nowe Centrum Łodzi zwany dalej programem, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Łodzi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej w Łodzi**

Maciej GRUBSKI

Załącznik
do uchwały Nr XVII/279/07
Rady Miejskiej w Łodzi
z dnia 28 sierpnia 2007 r.

PROGRAM NOWE CENTRUM ŁODZI

Wstęp

Program dotyczy priorytetowego obszaru w mieście zarówno z punktu widzenia problematyki rewitalizacji jak i rozwoju gospodarczego. Leży on w „pierścieniu kolei obwodowej”, na terenie objętym „Uproszczonym lokalnym programem rewitalizacji wybranych terenów śródmiejskich oraz pofabrycznych Łodzi na lata 2004 – 2013”, przyjętym uchwałą nr XXXIV/568/04 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 14 lipca 2004 r. wraz ze zmianą z dnia 19 stycznia 2005 r. (uchwała nr XLIII/753/05). Obszar Nowe Centrum ma powstać w śródmiejskiej części miasta, obejmującej prawie 90 ha, ograniczonej ulicami J. Tuwima, G. Narutowicza, H. Sienkiewicza oraz S. Kopcińskiego. Do terenu tego należy Dworzec Łódź Fabryczna wraz z jego infrastrukturą i otoczeniem stanowiący miejsce pierwszego kontaktu z miastem dla przybywających do Łodzi. Istotnymi elementami planowanych przekształceń na tym obszarze będą wszelkie przedsięwzięcia dotyczące przeniesienia całej infrastruktury kolejowej dworca pod ziemię oraz stworzenia nowoczesnych rozwiązań związanych z transportem, które zoptymalizują obsługę komunikacyjną tego obszaru. Efektem tych działań będzie stworzenie w tym miejscu węzła komunikacyjnego wiążącego funkcje transportu miejskiego, regionalnego i międzynarodowego.

Głównym celem programu jest wykreowanie nowego, funkcjonalnego centrum miasta z wieloma przestrzeniami publicznymi, które powstawać będą z udziałem kapitału prywatnego. Projekt już przyciągnął szereg znanych nazwisk i budzi duże zainteresowanie inwestorów. Impuls do działań na tym terenie dała Fundacja Sztuki Świata, która będzie współrealizatorem projektu rewitalizacji elektrociepłowni EC1. Założycielami Fundacji są znany amerykański reżyser David Lynch, współwłaściciel Grupy Atlas Andrzej Walczak oraz Dyrektor Festiwalu CAMERIMAGE Marek Żydowicz. Dyspozycję przestrzenną dla obszaru objętego programem opracowuje natomiast światowej sławy luksemburski architekt Rob Krier.

Łódź nie posiada typowego centrum. Życie miasta koncentruje się raczej wzdłuż ulicy Piotrkowskiej a nie na obszarze wokół rynku lub placu. Realizacja programu ma spowodować wykreowanie takiego centrum w Łodzi, które stanowić będzie miejsce rozrywki i kultury z bogatą ofertą spędzania wolnego czasu. Skoncentrowana będzie tu w dużej mierze funkcja kulturalna, która pozwoli wzbogacić i uzupełnić obecnie istniejące propozycje kulturalne miasta, organizować imprezy na dużą skalę oraz wzmocnić znaczenie znajdujących się w niedalekim sąsiedztwie ważnych instytucji kultury takich jak Teatr Wielki czy Filharmonia Łódzka.

W Łodzi istnieje potrzeba tworzenia bezpiecznych przestrzeni publicznych, które służyć będą zarówno łodzianom jak i przybywającym tu na liczne łódzkie imprezy gościom. Łódź stanowi istotny ośrodek kulturalny i stała się miastem festiwalowym. Odbywa się tu cyklicznie przeszło sześćdziesiąt różnego rodzaju ogólnopolskich i międzynarodowych festiwali i konkursów, które przyczyniają się do promocji miasta i sprawiają, iż każdego roku Łódź odwiedzana jest przez wielu znanych artystów. Do najważniejszych wydarzeń kulturalnych należą Festiwal Dialogu Czterech Kultur, nawiązujący do łódzkiej historii i jej wielokulturowości oraz Międzynarodowy Festiwal Autorów Zdjęć Filmowych Camerimage,

podkreślający znaczenie naszego miasta jako ośrodka filmowego. Do organizacji tego typu imprez potrzebne są w mieście odpowiednio przystosowane i wyposażone obiekty oraz dostępne przestrzenie publiczne.

Program Nowe Centrum Łodzi wraz z opracowanymi dyspozycjami przestrzennymi pozwoli uporządkować pod kątem urbanistycznym i własnościowym istotny obszar miasta oraz nadać mu zupełnie nową funkcję i jakość. Stanowić będzie ponadto podstawę ubiegania się o środki zewnętrzne, zarówno od inwestorów prywatnych, jak i z budżetów państwa oraz Unii Europejskiej.

I. Przedmiot programu

Przedmiotem programu jest realizacja zadań w ramach programu na obszarze ograniczonym ulicami J. Tuwima, G. Narutowicza, H. Sienkiewicza oraz S. Kopcińskiego obejmujący powierzchnię około 90 ha. Teren ten podzielony został na dwie strefy (Załącznik nr 1).

Strefa 1 (około 30 ha) to teren, na którym dominować będzie funkcja kulturalna, z zachowaniem funkcji pozwalających na całodobowe życie tego obszaru. Realizowane będą tu projekty: Rewitalizacja EC-1 i jej adaptacja na cele kulturalno – artystyczne, Specjalna Strefa Kultury ze Specjalną Strefą Sztuki, Rynek, Centrum Festiwalowe oraz nastąpią przekształcenia związane z przebudową Dworca Łódź Fabryczna wraz z jego otoczeniem.

Strefa 2 (około 60 ha) to obszar, na którym realizowane będą przedsięwzięcia komercyjne związane z realizacją celu programu.

II. Cel programu

Celem programu jest wykreowanie nowego obszaru funkcjonalnego centrum miasta poprzez:

- stworzenie dostępnych, bezpiecznych i atrakcyjnych dla mieszkańców i turystów przestrzeni publicznych,
- rewitalizację obszarów przemysłowych i kolejowych,
- stworzenie nowych przestrzeni do inwestowania,
- wzmocnienie funkcji metropolitalnych,
- wzmocnienie funkcji kulturalnej,
- zachowanie istotnych elementów tkanki urbanistycznej stanowiących o tożsamości i historii tego obszaru,
- stworzenie multimodalnego węzła komunikacyjnego (kolei wysokich prędkości, kolei regionalnej, komunikacji autobusowej oraz komunikacji miejskiej).

III. Analiza własnościowa obszaru objętego programem

Obszary należące do Gminy stanowią niewiele ponad 16 ha (18%) z prawie 90 ha objętych programem. Załącznik nr 2 przedstawia strukturę własności na obszarze objętym programem.

IV. Główne założenia programu

1. Miasto wybierze w drodze konkursu inwestora strategicznego celem wspólnej realizacji programu w strefach 1 i 2 z wyłączeniem:
 - projektów realizowanych przez Miasto w strefie 1 tj. „Rewitalizacja EC-1 i jej adaptacja na cele kulturalno - artystyczne” oraz Specjalna Strefa Sztuki,

- projektów związanych z przekształceniami Dworca Łódź Fabryczna wraz z jego otoczeniem,
 - obiektów rewitalizowanych przez Miasto w ramach innych programów rewitalizacji.
2. Następnie Miasto utworzy z Fundacją Sztuki Świata, wnoszącą swoje know-how oraz z wybranym inwestorem strategicznym spółkę celową, zwaną dalej Spółką, która realizować będzie cel i założenia programu. Przedmiotem działalności Spółki, będą zadania realizowane na obszarach w ramach strefy 1 i 2 z wyłączeniem:
- projektów realizowanych przez Miasto w strefie 1 tj. „Rewitalizacja EC-1 i jej adaptacja na cele kulturalno - artystyczne” oraz Specjalna Strefa Sztuki,
 - projektu związanego z przekształceniami Dworca Łódź Fabryczna wraz z jego otoczeniem,
 - obiektów modernizowanych przez Miasto w ramach innych programów rewitalizacji.
3. Warunki konkursu na wyłonienie inwestora strategicznego, utworzenie spółki oraz model finansowania inwestycji i możliwości utrzymywania poszczególnych obiektów po ich realizacji na obszarze objętym programem przygotowane zostaną przy współpracy z firmą doradczą, posiadającą odpowiednie kwalifikacje i doświadczenia przy realizacji podobnych przedsięwzięć.
4. Miasto dołoży starań, aby zrealizować założenia dyspozycji przestrzennej autorstwa Roba Kriera dla obszaru stanowiącego przedmiot programu. Załącznik nr 3 przedstawia dyspozycję przestrzenną dla strefy 1. Dyspozycja przestrzenna dla strefy 2 opracowana zostanie w oparciu o wytyczne i założenia przygotowane przez Spółkę.
5. Spółka pełnić będzie rolę koordynatora realizacji założeń dyspozycji przestrzennej autorstwa Roba Kriera dla obszaru objętego programem w ramach przedmiotu działalności Spółki.
6. Zadaniem Spółki będą inicjowanie, stymulowanie i realizowanie działań na terenie objętym przedmiotem działalności Spółki.
7. Elementami programu w strefie 1 są projekty:
- Specjalna Strefa Kultury, częścią której jest Specjalna Strefa Sztuki,
 - Rynek,
 - Centrum Festiwalowe,
 - Rewitalizacja EC-1 i jej adaptacja na cele kulturalno - artystyczne.
- Założenia funkcjonalne do poszczególnych projektów przedstawia Załącznik nr 4 do programu.
8. Miasto przeprowadzi projekt „Rewitalizacja EC-1 i jej adaptacja na cele kulturalno - artystyczne” zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Łodzi Nr XII/199/07 z dnia 30 maja 2007 r. w sprawie wyrażenia zgody na realizację projektu pn. „Rewitalizacja EC-1 i jej adaptacja na cele kulturalno - artystyczne” finansowanego z mechanizmu skierowanego do regionów o najmniejszej szacowanej alokacji per capita w ramach Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO) 2007-2013.

9. Miasto przeprowadzi konkursy architektoniczne dla projektów miejskich w ramach programu.
10. Realizacja programu wymaga zaangażowania w cały proces środków prywatnych, które częściowo pokryją wydatki związane z inwestycjami publicznymi.
11. Aby podjąć skuteczne działania na terenie objętym programem konieczne jest zdiagnozowanie i dostosowanie obecnej struktury własności do realizacji celów programu oraz podjęcie działań w celu wyodrębnienia spójnych obszarów inwestycyjnych.
12. Obecnie partnerem w realizacji programu są Polskie Koleje Państwowe S.A., zwane dalej PKP S.A. i Polskie Linie Kolejowe S.A., zwane dalej PKP PLK S.A., na podstawie zawartej w dniu 31 lipca 2007 r. umowy dotyczącej nawiązania Partnerstwa w celu uregulowania stanu prawnego terenu Stacji Kolejowej Łódź Fabryczna i realizacji projektu Nowe Centrum Łodzi. Umowa ta otwiera drogę do realizacji projektu Nowego Centrum Łodzi oraz prowadzi do nadania zupełnie nowego charakteru Dworcowi Łódź Fabryczna wraz z jego otoczeniem.

Główne postanowienia umowy:

- a) Strony umowy zobowiązały się do realizacji projektu dotyczącego utworzenia Nowego Centrum Łodzi. Projekt ten zakłada realizację Specjalnej Strefy Sztuki, w ścisłym związku z historycznym zespołem Elektrowni Łódzkiej i Stacji Łódź Fabryczna.
- b) PKP S.A. i PKP PLK S.A. zobowiązały się do przebudowy Stacji Łódź Fabryczna w docelowym układzie urbanistyczno-architektonicznym, umożliwiającym włączenie tak przebudowanego dworca do obsługi linii średnicowej, przebiegającej pod centrum Łodzi i prowadzącej pociągi regionalne i pociągi dużych prędkości, a także umożliwiającym w przyszłości prowadzenie odprawy podróżnych korzystających ze średnicowej linii kolejowej dużych prędkości pod centrum Łodzi, łączącej Poznań, Wrocław, Łódź i Warszawę. Strony umowy podejmą starania o pozyskanie środków finansowych na realizację projektu związanego z zagłębieniem linii kolejowej na odcinku Łódź Widzew — Łódź Fabryczna.
- c) PKP S.A. zobowiązało się do wspierania innych podmiotów, w tym spółek z Grupy PKP, w przebudowie układu komunikacyjnego, przy czym działalność inwestycyjna spółki związana z tą przebudową może być przeniesiona na inne podmioty. W ramach tego projektu strony umowy przewidziały integrację Stacji Łódź Fabryczna z mającym powstać węzłem komunikacyjnym. Uznały, że do realizacji projektu przebudowy układu komunikacyjnego konieczne jest zaangażowanie także innych podmiotów, szczególnie tych, których działalność związana jest ze świadczeniem usług składających się na kompleksową ofertę komunikacyjną, w tym w szczególności PKS.
- d) Strony umowy postanowiły powołać zespół, którego zadaniem będzie stworzenie programu funkcjonalnego sposobu zagospodarowania terenu Stacji Łódź Fabryczna, stanowiącego podstawę do określenia:
 - funkcji terenu w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zapisach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przy założeniu, że część terenu zostanie przeznaczona na obszary kulturalno-artystyczne, a jej część położoną na gruntach PKP S.A. na obszary działalności komercyjnej. Miasto zobowiązało się do promowania równoważnej części terenu

Stacji Łódź Fabryczna na działalność komercyjną, prowadzoną przez PKP S.A.

- założeń przy ogłoszeniu konkursów na prace architektoniczne dla poszczególnych obiektów.
 - e) Strony umowy przyjęły jako podstawę prac planistycznych na terenie Stacji Łódź Fabryczna, dyspozycje przestrzenne Roba Kriera, w którym określono przewidywane obszary przestrzeni niezbędnej do utworzenia Nowego Centrum Łodzi. Ustalenia tego opracowania oraz ustalenia dalsze, podjęte przez strony umowy w trakcie prac planistycznych, zostaną uwzględnione przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz sporządzaniu zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
 - f) PKP S.A. przewidziało możliwość wykonania inwestycji odtworzeniowych, polegających na przeniesieniu działalności innych spółek z Grupy PKP z terenu Stacji Łódź Fabryczna. Pozwoli to na stworzenie warunków przestrzennych na terenie Stacji Łódź Fabryczna do realizacji projektu Nowe Centrum Łodzi.
 - g) PKP PLK S.A. oraz PKP S.A. zobowiązały się do opracowania do studium wykonalności dla linii kolejowej nr 017 Łódź Fabryczna - Koluszki na odcinku Łódź Widzew - Łódź Fabryczna oraz projektowanej linii kolejowej dużych szybkości Wrocław/Poznań - Łódź - Warszawa na odcinku Łódź Widzew - Łódź Fabryczna. Miasto poinformowało, iż w pracach planistycznych przewiduje przedłużenie ulicy Puszkina na północ od Ronda Inwalidów, przebiegającej nad stacją Łódź Widzew do ulicy Pomorskiej. PKP PLK S.A. zobowiązało się uwzględnić w projekcie stacji Łódź Widzew lokalizację układu torowego i peronowego w nawiązaniu do projektowanego układu drogowego.
 - h) Dla prawidłowego przebiegu prac nad projektem, strony umowy postanowiły utworzyć grupę roboczą. W skład grupy wejdą przedstawiciele Miasta, PKP S.A. oraz PKP PLK S.A. Koordynatorzy grupy roboczej na bieżąco uzgadniać będą zakres podejmowanych działań, oraz - w razie potrzeby - zasady udziału w działaniach wspólnych.
13. Spółka poszukiwać będzie partnerów i inwestorów do realizacji celu programu i dyspozycji przestrzennych na terenach objętych przedmiotem działalności Spółki oraz dbać o promocję poszczególnych projektów.

V. Działania w ramach programu

W ramach programu przeprowadzane będą przez różne podmioty następujące działania, które pozwolą na zrealizowanie jego celu oraz wdrożenie przygotowanych dyspozycji przestrzennych:

- przeprowadzanie konkursów urbanistyczno – architektonicznych,
- porządkowanie „starej” tkanki urbanistycznej,
- zagospodarowanie wolnych przestrzeni,
- uporządkowanie lub stworzenie bezpiecznych i atrakcyjnych przestrzeni publicznych,
- zdiagnozowanie i dostosowanie obecnej struktury własności do realizacji celów programu oraz podjęcie działań w celu wyodrębnienia spójnych obszarów inwestycyjnych,
- renowacja budynków o wartości architektonicznej, zabytkowej i znaczeniu historycznym,

- adaptacja, przebudowa, remonty budynków oraz przestrzeni użyteczności publicznej,
- przebudowa, wymiana, remont infrastruktury wodno – kanalizacyjnej, elektrycznej, grzewczej (z rozważeniem zasilania geotermalnego) i gazowej,
- aktywizacja gospodarcza z wyłączeniem produkcji przemysłowej,
- poprawa bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości,
- tworzenie nowych miejsc pracy,
- poprawa stanu środowiska naturalnego,
- poprawa funkcjonalności systemu komunikacyjnego,
- przebudowa Dworca Łódź Fabryczna wraz z jego otoczeniem,
- zmiana funkcji terenów poprzemysłowych i kolejowych,
- remonty, prace rozbiórkowe, przebudowa lub adaptacja budynków, obiektów, infrastruktury i urządzeń poprzemysłowych wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu,
- tworzenie lub modernizacja parków i terenów zielonych.

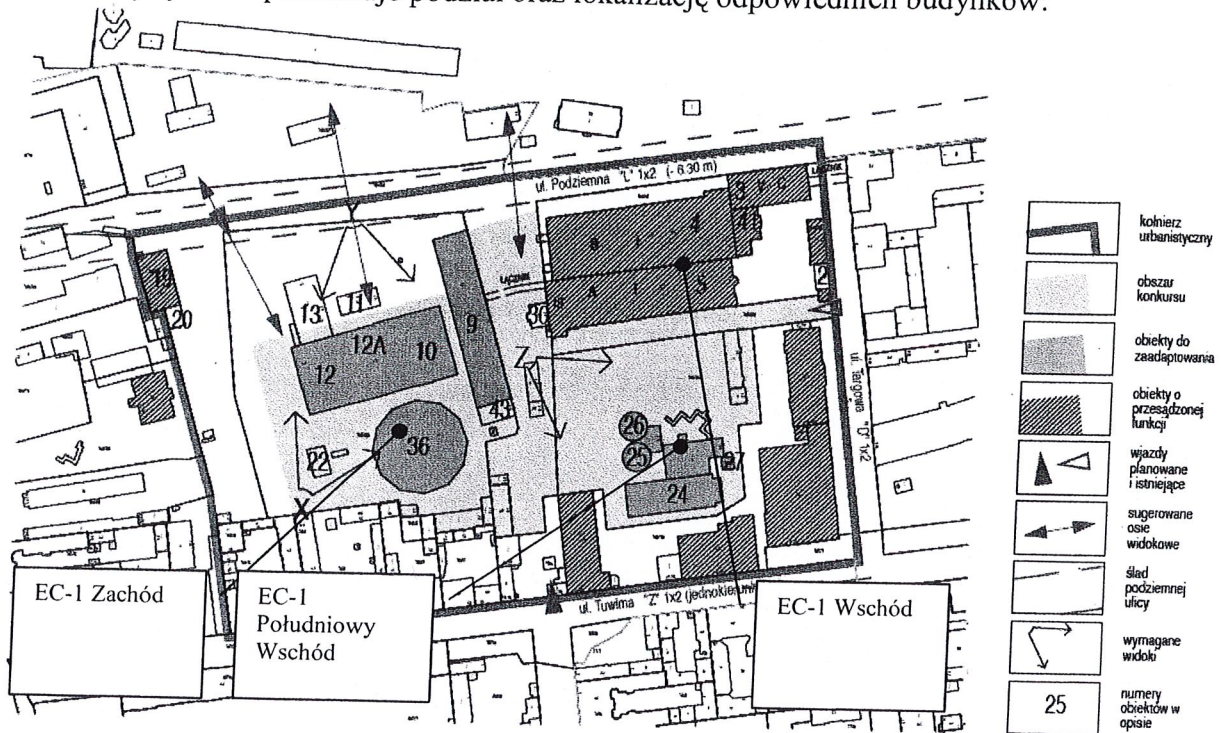
VI. Sprawozdania z realizacji programu

Prezydent zobowiązany będzie do przedstawienia co pół roku informacji z realizacji programu.

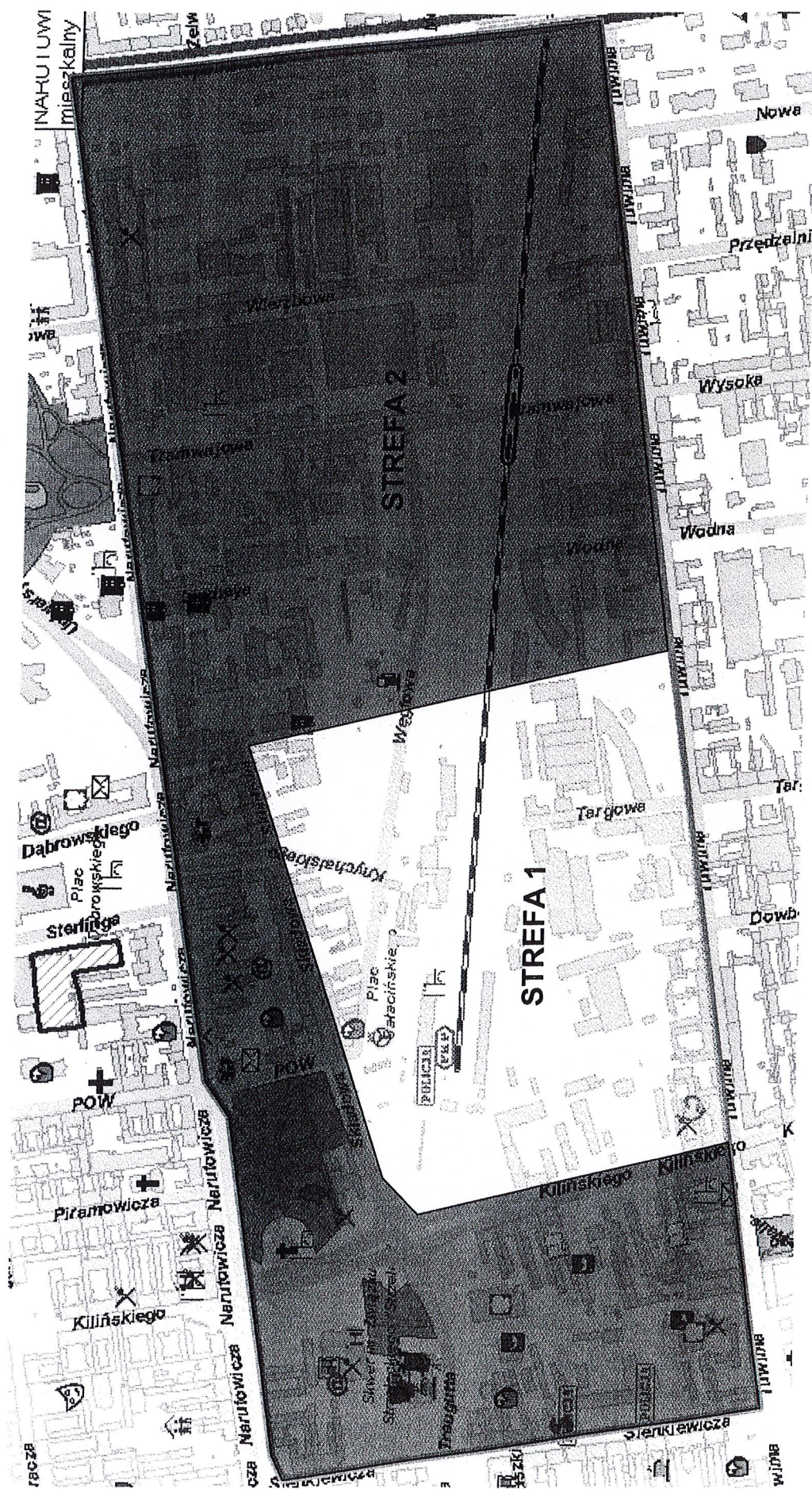
VII. Okres realizacji programu

Program realizowany będzie przez Miasto w latach 2007 – 2013.

Poniższy rysunek prezentuje podział oraz lokalizację odpowiednich budynków:

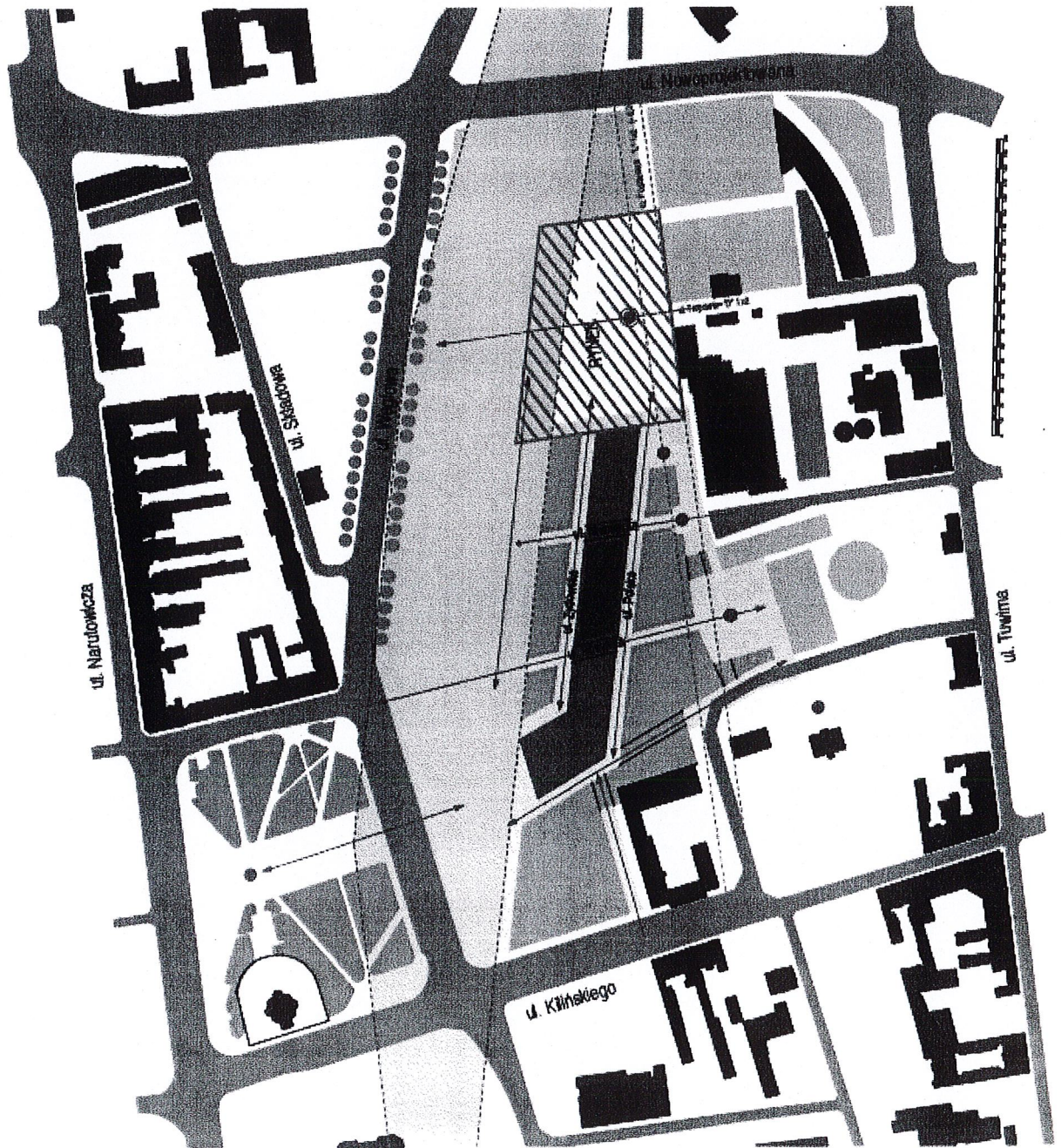

Obszar objęty Programem Nowe Centrum Łodzi (Tuwima, Narutowicza, Sienkiewicza, Kopcińskiego)

Dyspozycja przestrzenna dla Strefy 1 autorstwa Roba Kriera.

Załącznik Nr 3

Wyjaśnienie skrótów:

SSS – Specjalna Strefa Sztuki
SSK – Specjalna Strefa Kultury

Granica konkursu na SSS

Granica terenu SSK, który stanowi kółnik urbanistyczny dla konkursu na SSS

Obszary zabudowy w kółniku urbanistycznym do uwzględnienia w projekcie konkursowym "AGORA" na obszarze SSS

"Ambasadorowie" - fronty budynków

Ślad tunelu kolejowego na poziomie -15 m

Zabudowa na terenach kolejowych w tym dworzec kolejowo-autobusowy

Obszar przewidziany pod CENTRUM FESTIWALOWE

Budynki EC1 Zachód

Zespół obiektów EC1 Wschód

Budynki do adaptacji

Zielen projektowana i istniejąca

Drogi projektowane i istniejące

Osie kompozycyjno-widokowe

Akcenty urb.-arch. w przestrzeni publicznej ulic i placów

Rynek - przestrzeń publiczna imię i nazwisko

Podzienna ulica klasy L 1x2 na głębokości -6,30 m

Sugerowane przejścia (przejazdy)

Założenia funkcjonalne projektów.

W ramach projektu realizowane będą:

- I. Specjalna Strefa Kultury, częścią której jest Specjalna Strefa Sztuki,
- II. Rynek,
- III. Centrum Festiwalowo-Kongresowe,
- IV. Rewitalizacja EC-1 i jej adaptacja na cele kulturalno artystyczne.

Pomysł budowania Nowego Centrum Łodzi gdzieś w śródmieściu, gdzie teraz znajduje się dziwnie martwy obszar kilkudziesięciu hektarów nieczynnych fabryk, magazynów, chaszczy, składów węgla oraz torowisk kolejowych przy dworcu, zaczął się od idei Rynku. Wokół niego powstanie – obok budynku Specjalnej Strefy Sztuki – schowany pod ziemią dworzec kolejowy wraz z dworcem autobusowym; od strony wschodniej centrum festiwalowe, pierzeję południową zamknie zespół zrewaloryzowanych obiektów po stuletniej elektrociepłowni EC-1. Wokół tego kulturalnego i niekomercyjnego serca Nowego Centrum w naturalny sposób będzie narastać nowa tkanka Miasta.

I. Specjalna Strefa Kultury, częścią której jest Specjalna Strefa Sztuki o funkcjach wystawienniczych, galeryjnych, edukacyjnych

Istota tego projektu sprowadza się do powtórzenia przez Miasto tych samych czynności, jakie doprowadziły do jego rozwoju, kiedy Łódź była miastem czterech kultur.

Cztery kultury dziś to abstrakcja, cztery ulice to konkret. Wymieńmy pamięć o czterech kulturach na cztery ulice! Z punktu widzenia urbanistyki i socjologii ulica to kultura, żywa kultura. Tworzymy przecinające się ze sobą ul. Niemiecką, ul. Rosyjską, ul. Żydowską i ul. Polską. Powstaje w Łodzi nigdy nie istniejące wielokulturowe „nowe Stare Miasto” z ulicami, przy których znajdują się trudne teraz do określenia budynki.

Warunkiem podstawowym jest wybudowanie na wyznaczonej przez Miasto parceli czegoś, co miałoby żywy charakter, podnosiło prestiż Łodzi i dobrze funkcjonowało w strukturze Miasta. Ten kwartał można sobie wyobrazić z jednej strony odwołując się do idei pawilonów narodowych na Biennale Weneckim, z drugiej do dzielnicy „przedstawicielstw” czy „ambasad”. Fragment wyznaczony przez wspomniane cztery ulice ma być czymś w rodzaju **Specjalnej Strefy Kultury** - jedynej takiej wśród specjalnych stref ekonomicznych, zawierającą w sobie – w samym środku – **Specjalną Strefę Sztuki** do pokazywania na miarę XXI wieku najistotniejszych dokonań artystycznych.

W odróżnieniu od Biennale miejsce to funkcjonowałoby cały czas i nie byłoby podporządkowane jednej naczelnej idei żywego dialogu międzykulturowego.

Wyznaczając kilkadziesiąt jednakowych działek (niczym w XIX wieku, nawiązując do początków Łodzi) symbolicznie Miasto zaprasza do ich zagospodarowania kultury, które na stałe wpiszą się w Stare Nowe nie tylko swoją pasją, swoją dumą, ale także architekturą. Mamy nadzieję, że najlepsi projektanci rysując poszczególne elewacje, niezależnie od siebie stworzą razem całość na miarę XXI wieku, a jednocześnie w odniesieniu do XIX i XX wieku ul. Piotrkowskiej, dziś największej dumy Miasta.

Specjalna Strefa Sztuki w Łodzi o funkcjach wystawienniczych, muzealnych, galeryjnych, archiwizacyjnych, edukacyjnych i rekreacyjnych.

Według pierwotnego zamysłu konieczne jest podzielenie obiektu na trzy strefy:

1. STREFA PUBLICZNA, w ramach której realizowany będzie program skierowany do szerokiej publiczności. Funkcje to:

- wielofunkcyjne audytorium dla ok. 350 osób, kabiny tłumaczy, zaplecza i toalety, osobne wejście z zewnątrz oraz holu,

- sala wielofunkcyjna dla ok. 160 osób, na warsztaty, akcje artystyczne, projekcje, zaplecza i toalety, osobne wejście z zewnątrz oraz z holu,
 - centrum edukacji, w ramach którego możliwe będzie stworzenie przestrzeni kreatywności rodzinnej o powierzchni ok. 150 m², przestrzenie dla warsztatów artystycznych z zapleczem, powierzchnia 2 x ok. 150 m², możliwość utworzenia jednej sali, wys. ok. 4,8 m, przestrzeń aktywnych wystaw edukacyjnych, sala ekspozycyjna, powierzchnia ok. 200 m², wys. ok. 4,8 m, biblioteka i mediateka z otwartą czytelnią o powierzchni ok. 200 m², z zapleczem magazynowym o powierzchni ok. 200 m², czytelnia naukowa o powierzchni ok. 100 m² z archiwum o powierzchni ok. 100 m², wys. ok. 4,8 m, przestrzeń socjalna dla grup edukacyjnych, powierzchnia ok. 2 x 50 m², wys. ok. 3,6 m, przestrzeń socjalna dla nauczycieli i wolontariuszy, powierzchnia ok. 2 x 50 m², wys. ok. 3,6 m, „life long learning” - przestrzeń dla ludzi starszych realizujących się w procesie twórczym, powierzchnia 3 x ok. 50 m², wys. ok. 3,6 m,
 - dodatkowe przestrzenie ok. 500 m² z przestrzenią dla lekcji muzealnych dostępne z sal ekspozycyjnych, 3 pomieszczenia kwadratowe z zapleczem, powierzchnia 3 x ok. 100 m², wys. ok. 4,8 m oraz miejsce do działań w „przestrzeni publicznej miasta” (*community art project*), dostępne tylko z zewnątrz budynku, powierzchnia ok. 200 m², wys. ok. 4,8 m.
2. STREFA EKSPOZYCJI - powierzchnia ok. 15 000 – 20 000 m² w części NAZIEMNEJ budynku.

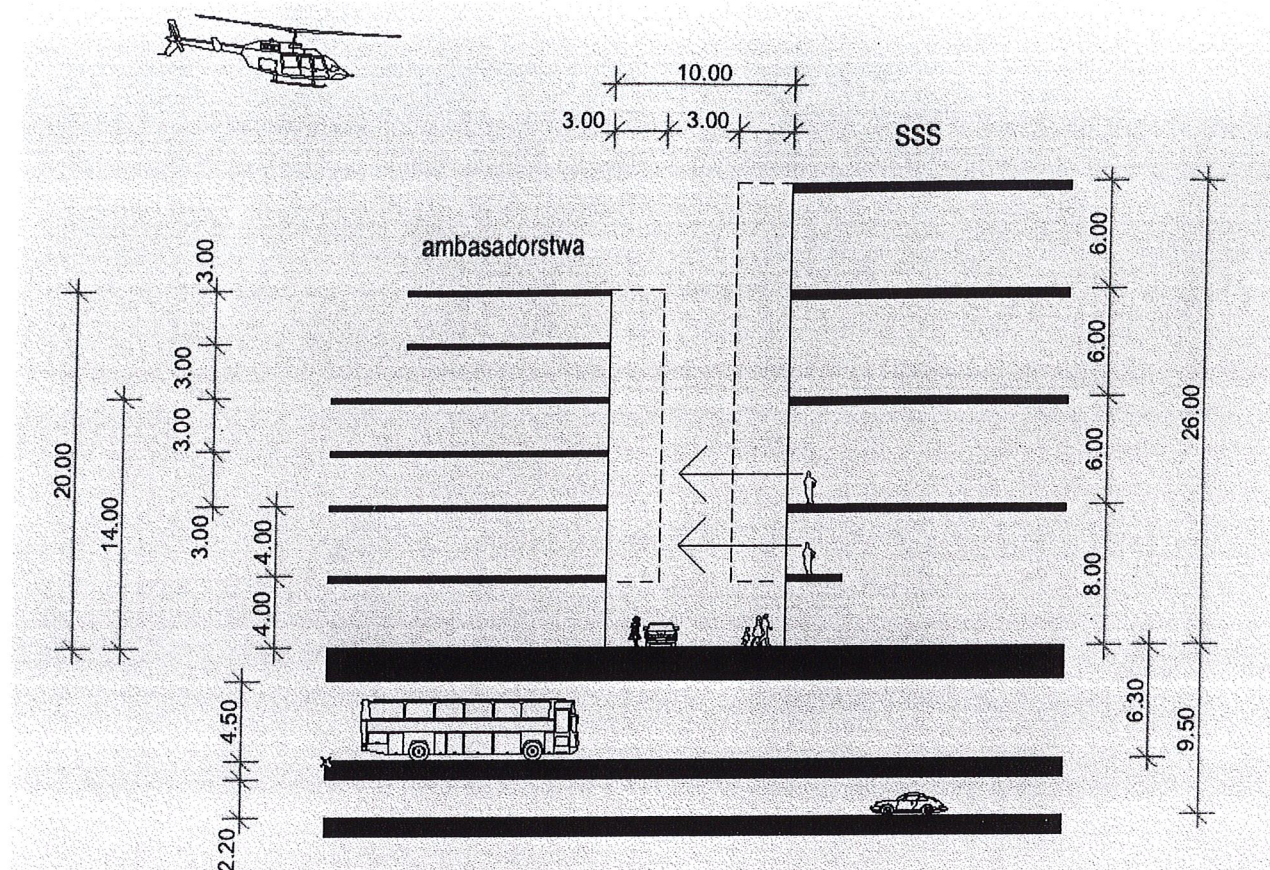
Planowane jest wytyczenie kilku powierzchni ekspozycyjnych umożliwiających realizację ekspozycji o różnej tematyce jednocześnie lub uzupełniających się wzajemnie. W ramach powierzchni ekspozycyjnych można będzie znaleźć:

1. główną powierzchnię ekspozycyjną: jeden samodzielny moduł o powierzchni ok. 1 500 m² – 2 000 m² wysokość ok. 12 m, przeznaczony na duże i ciężkie obiekty, produkcje multimedialne z reżyserką, garderoby, zaplecze techniczne, cateringowe i sanitarne, skomunikowany z holem i forum, możliwość dostaw i obsługi z zewnątrz, magazyn podręczny, wykluczone oświetlenie dzienne,
2. powierzchnie ekspozycyjne z techniczną możliwością łączenia pozostałych modułów podstawowych we wspólną przestrzeń ekspozycyjną o powierzchni np.:
 - a) 5 x ok. 1 000 m², sale zróżnicowane w charakterze i wysokości ok. min. 4,8 – max. 6 m, tradycyjne ciągi sal ekspozycyjnych z propozycjami różnych podziałów sal od powierzchni 100 m², magazyny podręczne, światło sztuczne,
 - b) 5 x ok. 1 500 m², sale zróżnicowane w charakterze i wysokości od 6 do 9 m, ekspozycje łączące różne rodzaje projektów, propozycje różnych podziałów sal, magazyn podręczny, oświetlenie zróżnicowane, w tym dzienne,
3. 3 sale specjalistyczne do prezentacji medialnych z zapleciami i sanitariatami, łączna powierzchnia ok. 600 m², wys. ok. 6 m, wykluczone światło dzienne,
4. bar i restauracja dla ok. 100 osób z aneksem kuchennym, zapleczem i sanitariatami, 2 windy towarowe do kuchni centralnej, do restauracji i kawiarni w holu, dostaw, magazynu i chłodni oraz strefy cateringu na dachu,
5. strefy wypoczynku - tarasy widokowe w budynku z widokiem na zewnątrz i wewnątrz Muzeum.

Przestrzenie ekspozycyjne połączone również elementami pionowej komunikacji – schody, schody ruchome i windy osobowe oraz towarowe.

3. STREFA POWIERZCHNI MAGAZYNOWYCH I ZAPLECZA TECHNICZNE – zlokalizowane na POZIOMIE -1 (obok przestrzeni parkingowej) o wysokości kondygnacji ok. 5 m oraz powierzchni ok. 5 000 m².

Ideę łączącą obiekty Specjalnej Strefy Sztuki ze Specjalną Strefą Kultury najlepiej obrazuje poniższy rysunek. Zakłada się iż obiekt Specjalnej Strefy Sztuki będzie miał wysokość nie większą aniżeli 26 m, a pierwsze dwie kondygnacje budynku będą miały te same wysokości co obiekty znajdujące się w Specjalnej Strefie Kultury – roboczo zwane ambasadorstwami. Ulice oddzielające poszczególne części Specjalnej Strefy Kultury będą miały około 10 m szerokości.

II. Rynek

We współpracy z PKP Dworzec Fabryczny z peronami przeniesionymi pod nowoczesną agorę, którą roboczo nazywamy Rynkiem, stanie się centrum Miasta. Rynek będzie pełnił funkcje związane z realizacją imprez masowych, koncertów, pokazów czy happeningów. Zakładamy także powstanie tzw. Małego Rynku z monumentem, który stanie się symbolem Łodzi. Wygląd Rynku oraz możliwości ekspozycji staną się przedmiotem konkursu architektonicznego.

III. Centrum Festiwalowo-Kongrsowe

Przy Rynku zostanie wybudowana niezbędna Łodzi hala kongresowo-festiwalowa na 4 tysiące miejsc. Centrum festiwalowe będzie miejscem, gdzie na dobre zagości Festiwal Camerimage oraz pozwoli na organizację innych festiwali o randze międzynarodowej. Podstawowa funkcja to realizacja imprez masowych o charakterze festiwalowym.

IV. Rewitalizacja EC-1 i jej adaptacja na cele kulturalno-artystyczne

W ramach rewitalizowanych obiektów Elektrociepłowni EC-1 wyszczególnione zostały trzy obszary:

1. EC-1 Wschód – budynki nr 3, 4, 5

100-letni zespół budynków EC-1 Wschód stanie się według założeń planu regulacyjnego przygotowywanego przez pracownię Roba Kriera dla obszaru Sienkiewicza-Narutowicza-Kopcińskiego-Tuwima jednym z ważniejszych obiektów tworzących klimat architektoniczny przyszłego Rynku, ale też kreujących nowe funkcje z przewagą usług kulturalnych, które powinny dominować w tym rejonie.

Gospodarzem powyższego obiektu na mocy porozumienia z Miastem jest Fundacja Sztuki Świata. Główne wejście do całego kompleksu EC-1 Wschód planowane jest od północy w połowie kubatury (w budynku B) z poziomu Rynku, możliwe jest również wejście z najniższej części podziemnych parkingów (-9,5 m). Do obiektu możemy się też dostać od strony małego wewnętrznego ryneczku w części zachodniej całej kubatury (do części A i C).

Zespół obiektów EC-1 Wschód będzie przeznaczony na unikalne funkcje kulturalne.

Budynek A.

Ściany i przestrzeń maszynowni na poziomie ± 0 i w piwnicy, po doprowadzeniu do stanu dawnej świetności będzie służyła potrzebom wystawienniczym Fundacji. Galeria Fundacji będzie zaczynała się już w budynku B, przy głównym wejściu do całego kompleksu. Część przestrzeni głównego holu maszynowni będzie przeznaczona na mobilną widownię. Spektakularnym rozwiązaniem przestrzennym będzie zlokalizowanie zawieszonego w przestrzeni, kilka metrów nad posadzką, Teatru Dźwięku firmowanego przez współzałożyciela Fundacji – Davida LYNCHA, z zapleczem w zachodniej części budynku. Unikalność formy, magia miejsca i nazwisko, które za tym stoi, gwarantuje przyszłe powodzenie Teatru.

We wschodniej części budynku zlokalizowana będzie restauracja z efektownymi, zachowanymi schodami i projektowaną antresolą. Zaplecze restauracji będzie umieszczone w piwnicy.

Budynek B.

Wejście do budynku znajduje się w centralnej części obiektu na poziomie $-9,5$ m z parkingów (dwupoziomowych) i z poziomu Rynku (poziom ± 0).

Centralna, wejściowa część budynku to galeria sztuki, która swoją kontynuację ma w przestrzeni budynku A.

We wschodniej części na poziomie ± 0 planuje się amfiteatralną mobilną widownię ELEKTRONICZNEGO TEATRU 3D. W piwnicach – obsługa techniczna widowni a w styku z kubaturą warsztatów – magazyny i pomieszczenia techniczne.

W zachodniej części budynku planowana jest BIBLIOTEKA z wydzieloną przestrzenią na tzw. TRANSLATORNIĘ i KAWIARNIĘ. BIBLIOTEKA to rodzaj galerii na przezroczyste pudełka, każde z pięcioma uwiecznionymi książkami, które ogląda się wchodząc po ślimakowej galerii. W środku tej przestrzeni znajduje się WIEŻA WYOBRAŹNI podzielona na pięć poziomów. Galeryjki zewnętrzne wieży to przestrzeń przeznaczona na prezentację SZTUKI ZAPAMIĘTYWANIA ŁODZI – unikalnej wizytówki pięciu dzielnic Łodzi. Środek wieży to pięć wewnątrz z przeszklonymi stropami, gdzie według specjalnych zasad widzowie wybierają obrazy z wyświetlanych na ekranach LCD filmów. TRANSLATORNIA to wydzielona akustycznie przestrzeń pozwalająca skupić się przy ekranie monitora podczas lektury tekstu.

W piwnicy – KSIĘGARNIA KSIĄŻKI ARTYSTYCZNEJ.

Ścianę budynku tworzy specjalny system cegieł podłączonych do siłowników sprzężonych w jeden system reagujących na impulsy z komputera. Pozwala to dzięki specjalnemu oprogramowaniu na dowolne kształtowanie elewacji budynku - tworzenie iluzji klasycznej elewacji by za chwilę być odzwierciedleniem abstrakcyjnej kompozycji.

Całości dopełniają WROTA o wymiarach $16\text{ m} \times 16\text{ m}$ o grubości $1,5\text{ m}$. WROTA mają możliwość otwierania się podczas specjalnych okazji.

Budynek C.

Przestrzeń budynku warsztatów (budynek C) będzie przeznaczona na parterze w połowie na biura Festiwalu CAMERIMAGE i w połowie na drobne usługi gastronomiczne. Jedna i druga funkcja będą dostępne z rynku i małego podwórka w południowo-wschodniej części kompleksu. Piwnica będzie kontynuacją funkcji z parteru. Piętro to STUDNIA WZORNICTWA – pomieszczenia do kreatywnej pracy twórczej, nadbudówka – pokoje gościnne dla artystów pracujących piętro niżej.

Powyżej znajdzie się wielkoprzestrzenne pomieszczenie skomunikowane z biurem CAMERIMAGE, klatką schodową i windą wychodzącą z kubatury budynku warsztatów w formie wieży zegarowej, która powinna stać się jedną z dominant przyszłego Rynku. Pomieszczenie to, to poczekalnia dla artystów, którzy stąd właśnie zaczną swoją drogę po umownym „czerwonym dywanie”, będącym w tym przypadku iluminowanym łącznikiem zawieszonym nad jezdnią ulicy Targowej, który scali kompleks EC-1 Wschód z Centrum Festiwalowym.

Komin – ewidentny symbol tego miejsca - będzie niewątpliwie akcentem identyfikującym przestrzeń. Szczególną atrakcją będzie planowana w jego wnętrzu winda, która będzie wywozić chętnych mocniejszych wrażeń i niesamowitych widoków ponad górną krawędź komina. Wejście do windy znajdować się będzie w budynku B.

2. EC-1 Zachód – kompleks budynków 9, 10, 11, 12, 12a, 36, 43

„Energopolis”, bo tak roboczo zostało nazwane Muzeum Techniki jakie ma tam powstać, powinno być największą na świecie ekspozycją poświęconą szeroko pojętej energii. Forma tej ekspozycji to zarówno zabytkowe obiekty starej elektrowni jak i ich otoczenie.

Części składowe :

A. Centrum Nauki oraz Ogród Nauki

Kluczowe słowa pomocne przy zdefiniowaniu charakteru obiektu to interaktywność eksponatów – eksponaty typu hands on. Nowoczesne obiekty typu science centre budowane w ostatnich latach składają się zarówno z części „indoor” jak i „outdoor”(Science Garden =Ogród Nauki).

B. Muzeum Techniki = Mega Muzeum Techniki

Na terenie zabytkowego obiektu jakim jest stara elektrownia należy rozważyć dla celów marketingowych wyodrębnienie placówek muzealnych typu Muzeum Techniki, Muzeum Energii, Muzeum Wody, etc. W Muzeum Techniki znajdują się ciekawe ekspozycje, które dzięki interaktywnym przyrządom wyjaśniać będą skomplikowane teorie i działanie różnego rodzaju wynalazków i odkryć techniki. Pozostałości wszystkich maszyn i urządzeń wykorzystywanych podczas działalności kompleksu EC-1 tworzyć mogą jedyne w swoim rodzaju Muzeum Energii oraz Muzeum Wody.

C. Historyczny Park Tematyczny

W celu odtworzenia starego układu urbanistycznego jak również w celu przyciągnięcia turystyki masowej krajowej i zagranicznej potrzebne jest odpowiednie zagospodarowanie terenu otaczającego zabytkowe budynki.

Może to być forma parku tematycznego poświęconego zabytkom techniki jak i w związku z wizualizacją budynków przedstawioną w projekcie architektonicznym Roba Kiera.

3. EC-1 Południowy wschód – kompleks budynków nr 24, 25, 26

Obiekt ten stanowić będzie w założeniu zaplecze informatyczno-medialne o nazwie roboczej „Okno medialne”. W obiekcie tym znajdują się miejsca dla dziennikarzy umożliwiające przygotowanie transmisji na żywo, jak też pomieszczenia serwerowni. Dzięki zainstalowanym urządzeniom możliwe będzie zrealizowanie założenia zapewnienia dostępu do bezprzewodowego Internetu w Nowym Centrum. Dodatkowo infrastruktura ta umożliwi realizację innowacyjnych zamierzeń kulturalno-artystycznych wykorzystujących najnowocześniejsze zdobycze technologiczne dla stworzenia nowej jakości sztuki i kultury.

Dodatkowym rozwiązaniem jest umieszczenie multimedialnej czytelnii umożliwiającej zapoznanie się z wersjami elektronicznymi najwspanialszych dzieł sztuki Łodzi, Polski a w przyszłości z całego świata.

Funkcje zlokalizowane w budynku można podzielić na:

1. Sale do realizacji transmisji telewizyjnych,
2. Salę serwerów,
3. Pomieszczenia biurowe,
4. Czytelnię multimedialną.